Також 2020 року ми святкуватимемо 190-річчя українському різновиду світового сонета та 140-річчя власне класичної, Франкової форми цього жанру.

У 1830 році «харківський романтик» Опанас Шпигоцький під впливом Адама Міцкевича надрукував у журналі «Вестник Европы» ще досить незрілі сонети. Справжньої класичної довершеності надав їм І. Франко, створивши цілі цикли («Вільні сонети», «Тюремні сонети»), починаючи з 1880 року. Далі український сонет успішно розвивали такі видатні майстри, як М. Зеров, М. Рильський, Д. Павличко.

З початком радянської доби, у 20-ті роки, під ідеологічним впливом партії більшовиків у літературі відбувалася кардинальна переоцінка цінностей. На жаль, у цьому процесі було більше негативного, ніж позитивного. Так, М. Рильський цілком слушно кинув поетичне гасло «нова доба нового прагне слова», але вульгарно-соціологічна критика вимагала, по суті, одним революційним ударом знести на смітник майже всі попередні форми і засоби писання. Недаремно навіть П. Тичина назвав одну із своїх перших збірок ультрареволюційно – «Замість сонетів і октав». М. Зерову, М. Рильському, а пізніше й Д. Павличкові було нелегко розвивати канонічний жанр у таких умовах: їх досить часто піддавали критиці за це «сухарне виробництво», як називав сонетотворення М. Зеров [3, 10-11].

І Дмитру Павличкові довелося страждати через своє сонетописання. У передмові до книги М. Рильського «Сонети» він писав: «У жовтні 1957 р. прийшов я до Максима Рильського з маленькою книжкою своїх сонетів і з великою просьбою написати рецензію на ті вірші. Мені потрібна була порада майстра і його авторитетна підтримка, бо написана одним критиком видавнича рецензія на збірку була майже негативною, і я не погоджувався (та й сьогодні не погоджуюся) з поверховими, подекуди пристосовницько-догматичними розмірковуваннями її автора» [2, 7].

М. Рильський допоміг молодому поету видати сонети, і з того часу Павличко, виконавши слідом за Рильським, як він сам каже, франківську норму сонетярства, написав цілі цикли віршів – «Львівські сонети», «Білі сонети», «Київські сонети», «Сонети подільської осені», а заодно створив унікальну перекладну книгу «Світовий сонет» (1983). Усе це поставило Д. Павличка в ряд найвидатніших українських сонетярів.

У чому ж сонет є науйнікальнішим з-поміж інших поетичних жанрів, претендуючи, за Й. Бехером, на звання основної форми поезії? Ось головні, глибоко аргументовані положення німецького поета й дослідника: змістом сонета є закон руху життя: теза – про велич людини, антитеза – про нікчемність людини, синтез – про велич нікчемності людини (як усвідомленої нікчемності), про всемогутність людини у її приниженості й нікчемності; сонет на мінімальній площі концентрує найбільшу поетичну силу; найвища людська думка знаходить у сонеті своє найчіткіше вираження; найвища міра творення сонета – діалектична: відчувати, думаючи й думати, відчуваючи; видатні, такі, що виходять за межі ліричного роду, значення й досконаліть сонета в тому, що він є трагічною формою поезії, бо постійно суперечить собі й спростовує себе в чотирнадцятирядниику; сонет із усіх родів поезії найпослідовніший і найбезжалісніший у розвінчанні дріб'язковості й порожнечі зміст; сонет є найвищим із усіх поетичних жанрів, формою, в котрій поезія всіх часів і народів ніби сама себе перевершила, бо на незрівнянно обмеженій у просторі й часі площі досягається єдність правдивого, доброго, вільного й прекрасного, а заразом єдність творчості й мислення.

Список використаних джерел
1. Любовь моя, поэзия: о литературе и искусстве / И.Р. Бехер. – М.: Худож. лит., 1965. – 560 с.
2. Павличко Д. Сонети Максима Рильського // Павличко Д.В. Магістралями слова: літ.-крит. статті. – К.: Рад. письменник, 1977. – 312 с.
3. Рильський М.Т. Сонети/Упоряд. Б. Рильського; передм. Д. Павличка. – К.: Молодь, 1969. – 224 с.

Довгопола Анна Сергіївна
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Науковий керівник: Колесник Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

СУЧАСНА АНГЛОМОВНА ВІЙСЬКОВА ЛЕКСИКА (НА МАТЕРІАЛІ ГАЗЕТНОГО ТА ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ)

Одним з основних способів мовного вираження спеціальних понять є терміни, які функціонують у межах певної професійної діяльності. Відповідно військовий термін визначають як стійку одиницю синтетичної або аналітичної номінації, що закріплена за відповідним поняттям у системі понять певної галузі військової справи і обмежена спеціальною сферою використання у значенні, яке є суворо регламентованим його дефініцією [1].

Актуальність вивчення специфіки військової термінології зумовлена швидким та безперервним розвитком військових технологій і видів військової діяльності, що відображається у неології мовних систем (як на лексичному так і на фразовому рівнях). Проте досі у мовознавстві немає чіткої дефініції військової

терміносистеми. А. Еліна, аналізуючи лексичний склад мови військовослужбовців, вважає, що спеціальна військова лексика охоплює військову термінологію, військово-командні, військово-ритуальні одиниці [2]. Військова термінологія включає вузькі, власне військові терміни, термінологізовані одиниці, загальновживані терміни, терміносполучення та військові жаргонізми.

Кінець XX та початок XXI століття відзначилися локальними війнами, терористичними актами, боротьбою з міжнародними злочинністю та подіями, які висвітлювалися у англомовних друкованих та інтернет-виданнях з використанням значної кількості лексичних інновацій. Процес поповнення військового лексикону залежить від таких екстралінгвальних чинників, як:

1) війни й військові конфлікти;

2) розвиток військової науки й техніки, упровадження новітніх технологій у сфері військової справи;

3) розвиток військової тактики й стратегії.

З точки зору словотвору військові терміни утворюються характерними для англійської мови способами словотворення: морфологічним, що включає різні типи афіксації (*rotamry, displacement*), словоскладання (*nuclearpowered*), конверсію (*to officer*) та абревіацію (*AA – anti-aircraft*); лексико-семантичним, який передбачає метафоричне або метонімічне перенесення значення (*Diesel*), його звуження чи розширення (*cruiser (any ship)→ cruiser (military ship)*). Також багато військових термінів з'явилось шляхом запозичення одиниць з інших мов (*нім. Blitzkrieg*) [3].

Основна специфічна риса військової термінології, яку використовують при написанні статей у друкованих та інтернет-виданнях – високий ступінь метафоричності. Важлива роль метафор у функціонуванні військових термінів в газетному та інтернет-дискурсах зумовлена тим, що тексти в газетах чи в інтернеті про військові конфлікти, зазвичай, виконують емоційно-психологічну та маніпулятивну функції. Відповідно до них здійснюється вибір певних термінів, або вони заміняються іншими лексичними одиницями.

Наразі специфіка вживання і функціонування військової термінології в газетному та інтернет-дискурсі не є повністю дослідженою. Отже, вивчення особливостей військової лексики дає змогу не лише проаналізувати та дослідити механізми розвитку даної мовної підсистеми.

Список використаної літератури

1. Байло Ю. В. Особливості поняття "військовий термін" (семантичний аспект) / Ю. В. Байло // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. – 2013. – Кн. 3. – С. 62-65. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2013_3_13.
2. Елина Е. А. Социолингвистический аспект речи персонажей-военных: автореф. дисс. канд. филол. наук / Елина Е. А. – Саратов, 1997. – 17 с.
3. Dod Dictionary of Military and Associated Terms. Washington, DC: Joint Chiefs of Staff, 2010

Хмель Уляна Віталіївна
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Науковий керівник: Мігорян Ольга Василівна, кандидат філологічних наук, доцент
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ДЕФІНІЦІЇ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРАГМАТИЧНИХ ІДІОМ У АНГЛОМОВНОМУ КІНЕМАТОГРАФІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Кінематографічний дискурс розглядають як вигадані, неавтентичні розмови персонажів. Попри те, що це, по факту, добре відрепетируваний та розіграний акторами сценарій, який пройшов етапи редагування, цензури та переписування, сучасний кінематографічний дискурс відображає комунікативні моделі, які використовуються в мовленні, створює ілюзію живого спілкування та відповідає так званому культурному реалізму, адже сценаристи послуговуються тими ж принципами, нормами та умовностями, що лежать в основі спонтанної щоденної комунікації [1]. Однією з таких умовностей є використання ідіом з прагматичним елементом.

Слід зазначити, що у мовознавстві розрізняють широкий та вузький підходи до визначення ідіоми. З перспективи *вузького* підходу, поняття ідіоми обмежене лише певним видом сталих, семантично неподільних та метафоричних словосполук або таких стійких словосполучень, цілісне значення яких не є сумою значень слів-компонентів. За *широким* підходом, *ідіома* — це будь-яка мовна одиниця, що має сталу структуру та обмежену кількість варіантів. Тут термін *ідіома* використовується у *широкому* сенсі, тобто охоплює всі ті одиниці, які у країнах пострадянського простору та інших країнах Східної Європи прийнято поділяти на фразеологізми, сталі вирази, фраземи, усталені звороти, ідіоми, стандартизовані вирази, готові фрази, тощо.

У лінгвістиці існує чимало класифікацій, більшість з яких вирізняють одиниці з прагматичним аспектом окремим типом ідіом. *Прагматичні ідіоми*, відомі також як рутинні формули та комунікативні фраземи, складають множину готових до використання та прив'язаних до певних ситуацій одиниць, що